

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-72

31.1.2024

Gjensidige Forsikring ASA

Bilansvar

Kollisjon – vikeplikt for trafikk i rundkjøring – ansvarsfordeling – bal. § 8.

Det oppsto kollisjon mellom klagers og motpartens bil i en rundkjøring. Felles skisse viste at motparten var etablert i rundkjøringen før klager, og at sammenstøtet skjedde i forbindelse med klagers innkjøring i rundkjøringen. Foretaket erkjente 100 % ansvar på klagers vegne under henvisning til brudd på vikeplikten for trafikk i rundkjøring. Klager anførte at skissen var misvisende, og at den ikke samsvarte med bilder, bilenes treffpunkt eller partenes forklaringer. Klager sendte inn egen skisse som viste bilenes plassering i kollisjonsøyeblikket og hevdet at motparten var skyld i sammenstøtet ved å ikke ha overholdt vikeplikten fra høyre. Nemnda kom til at foretakets ansvarserkjennelse var korrekt.

Saksfremstilling

Saken gjelder ansvarsfordeling etter sammenstøt, jf. bal. § 8.

Klager og motparts bil støtte sammen i en rundkjøring 29.11.22.

Av fellessignert skademelding fremgikk det at motparten hadde krysset av for "kjørte i en rundkjøring", mens klager ikke hadde foretatt noen tilsvarende avkrysninger i sitt felt. Skissen i skademeldingen viste at motpartens bil (kjøretøy A) var inne i rundkjøringen før klagers bil (kjøretøy B), og at sammenstøtet skjedde i forbindelse med klagers innkjøring.

Det var videre oppgitt at første berøringspunkt var venstre side bak på klagers bil, og venstre side foran på motpartens bil, jf. pkt. 10. Videre hadde klager opplyst at hans kjøretøy fikk skade på støtfanger, venstre baksjerm og bakhjul, mens motparten hadde angitt skade på støtfanger, høyre frontlykt og panser, jf. pkt. 11. Ingen av partene hadde skrevet bemerkninger eller tatt forbehold i skademeldingen, jf. pkt. 14, men det var oppnevnt et vitne til hendelsen, jf. pkt. 5.

Klager opplyste at hans bil kjørte i ca. 30–40 km/t i kollisjonsøyeblikket, og at fartsgrensen på stedet var 50 km/t. Av klagers forklaring fremgikk videre:

Bil B kom kjørende fra rundkjøring fra E6 rett før ... I ytterste fil til venstre for bil B, altså før rundkjøringen stod bil C rolig til en viss grad. Det var en grå VW Polo – kommunalbil. Bil B kjører i avpasset fart rett frem i rundkjøringen på vei mot Kiwi ... Ser i sideblikket at bil A kommer i relativt høy fart. Hører noe skrens før kollisjonen, men farten var for høy til at bil A skulle ha sjanse til å unngå treff. Bil A kolliderer lengst bakerst på bil B midt i rundkjøringen.

Motparten hadde ikke opplyst hastighet i kollisjonsøyeblikket, men ga følgende forklaring:

Bil A kom kjørende i indre felt på rundkjøringen (2 felt inn og 2 felt ut). I ytterste felt stod en bil rolig [bil C] og ventet på klar bane. Bil A tilpasset farten til luka i trafikken og fortsatte ur i rundkjøringen. Bil B kom da inn fra høyre iog Bil A treffer Bil B bak så bil B snurrer i rundkjøringen. Begge biler hadde fart inn i rundkjøringen. Bil A rekker å bremse noe, men bil B vet jeg ikke. Bremsesituasjonen oppstod før det var tid for å gi tegn ut av rundkjøringen.

Klagers bil var forsikret hos Gjensidige Forsikring ASA (heretter foretaket), mens motpartens bil var forsikret hos WaterCircles Forsikring ASA. Etter noe korrespondanse mellom foretakene og vurdering av saken hos Gjensidige Forsikring, konkluderte foretaket med fullt ansvar for klagers bil under henvisning til at hans kjøretøy var sist inn i rundkjøringen og dermed i en vikepliktsituasjon.

Klager bestred ansvaret og klaget eget foretak inn til Finansklagenemnda 8.9.23.

Klager har i det vesentlige anført at motparten må bære fullt ansvar for hendelsen. Etter klagers oppfatning er ikke skademeldingen avgjørende for skylderkjennelse. Tegningen på skademeldingen er misvisende og mangelfull og kan ikke legges til grunn ved avgjørelse av skyldspørsmålet. Plasseringen av kjøretøyene på skissen viser at motpartens bil ville ha truffet klagers bil på venstre side foran, hvilke ikke samsvarer med bilder, bilenes treffpunkt eller partenes forklaringer. Foretaket har kun lagt til grunn felles skisse i sin ansvarsvurdering, selv om det er enige i at denne ikke stemmer ut fra skader på klagers bil. Klager har sendt inn ny skisse som viser bilenes plassering i kollisjonsøyeblikket, som er sannsynliggjort ved skadene på hans kjøretøy som er på venstre side bak. Klagers bil var klart inne i rundkjøringen, og det er motparten som er skyld i sammenstøtet ved å ikke ha overholdt vikeplikt fra høyre ved innkjøring. Motparten har i etterkant også kommentert at han var "småstresset i situasjonen" og ikke har "hatt helt oversikten". Klagers konklusjon er derfor at motparten er skyld i uhellet.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at klager må bære fullt ansvar for hendelsen. Ut fra sakens dokumenter var den andre part allerede i rundkjøringen da klager kjørte inn, og motpart ble "hindret/forstyrret" av klager slik at uhellet skjedde. Det er blitt hevdet at motpart kjørte for fort, og at dette var årsak til uhellet. Det er ikke sannsynliggjort at motpart har holdt høy fart, og foretaket anser ikke dette som en faktor til uhellet. Det foreligger ingen vitner, videofilm e.l. av situasjonen, og slik foretaket ser det, er det derfor ikke mulig å bevise at motpart har kjørt uforsvarlig fort. Foretaket må derfor falle ned på hovedregelen om at siste kjøretøy inn i rundkjøringen har vikeplikt for de kjøretøy som allerede er der, jf. Rt. 2002 1704. Med grunnlag i forestående informasjon og de fremlagte dokumenter, fastholder foretaket vurderingen i denne saken.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretakets ansvarserkjennelse er i tråd med bal. § 8.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Kort oppsummert er ansvar etter denne bestemmelse betinget av enten utvist uaktsomhet (a), teknisk svikt (b) eller brudd på trafikkreglene (c). Hvis begge parter forhold tilsier at de kommer inn under et eller flere av disse alternativene, så skal det foretas en skyldfordeling etter annet ledd i samme bestemmelse.

I henhold til alminnelige bevisregler har kravstiller bevisbyrden for sitt krav. Det betyr at hver av partene må sannsynliggjøre at motparten har vært uaktsom eller overtrådt trafikkreglene for å kunne få dekket skaden av motpartens forsikringsforetak. Dersom ingen av partene klarer å sannsynliggjøre et grunnlag for ansvar hos motparten, gjelder hovedregelen om at partene må bære egen skade.

I foreliggende sak legger vi til grunn at den aktuelle rundkjøringen er skiltet med vikepliktskilt 202. Av skiltforskriften § 6 fremgår:

202 Vikeplikt Skiltet angir at kjørende har vikeplikt for kjørende trafikk i begge retninger på kryssende veg.

Dette innebærer at den som er i ferd med å kjøre inn i en rundkjøring har vikeplikt for andre kjøretøy som allerede befinner seg i anlegget slik at rundkjøringen utgjør en forkjørssone, jf. bl.a. FinKN 2019-822. Vikeplikten markeres i tillegg med vikelinje som etter skiltforskriften § 22 B angir det sted hvor vikeplikten inntreffer.

Det fremgår videre av trafikkreglene § 7 nr. 1:

Trafikant som det skal vikes for, må ikke hindres eller forstyrres. Den som har vikeplikt, skal tydelig vise dette ved i god tid å sette ned farten eller stanse.

Vikeplikten ved innkjøring i rundkjøring opphører når kjøretøyet er etablert i rundkjøringen. Dette skjer etter sikker praksis når kjøretøyet har tilbakelagt 20 meter distanse fra vikelinjen og/eller når fronten på kjøretøyet har passert tenkt midtlinje i første veiarm, jf. bl.a. FinKN 2021-883.

Etter alminnelige bevisregler skal tidsnære forklaringer tillegges større vekt enn senere gitte forklaringer. Dette fordi det antas at man husker en hendelse dårligere etter hvert som tiden går. Ved uenighet om hendelsesforløpet, har man i rettspraksis derfor sett hen til felles undertegnet skademelding, fordi denne normalt gir uttrykk for partenes felles forståelse av hendelsesforløpet. Se avgjørelsen i FinKN 2014-385, hvor nemndas flertall uttalte følgende:

Etter alminnelige bevisregler legges den tidsnære forklaringen til grunn, og nemnda har i praksis normalt ikke tillagt en etterfølgende utdyping vekt med mindre det er fremlagt dokumentasjon for en slik ny forklaring, eller utdypningen er en naturlig videreføring av den første forklaringen.

Utgangspunktet for skyldvurderingen er derfor felles undertegnet skademelding. På denne har motparten krysset av for å ha "kjørt i en rundkjøring", jf. nr. 12 pkt. 7, mens du ikke har foretatt noen tilsvarende avkrysning i ditt felt i skademeldingen. Partene har også oppgitt at første berøringspunkt var mellom din bils venstre side bak og motpartens høyre front, jf. pkt. 10.

Videre illustrerer skissen på felles signert skademelding kjøretøyene i to posisjoner. Første posisjon viser at din bil ikke har passert vikelinjen med fronten, mens motpartens bil har passert sin vikelinje med en halv billengde. I andre posisjon er din bil passert vikelinjen med fronten, mens motparten har passert senter i anlegget med sin bilfront. Felles skademelding kan dermed tale for at motparten krysset vikelinjen først, og at sammenstøtet skjedde i forbindelse med din innkjøring i rundkjøringen.

Du mener imidlertid at felles skisse er misvisende, og at denne ikke kan legges til grunn i ansvarsvurderingen. Du har bl.a. fremlagt en ny skisse i ettertid for å gi en riktig forklaring på hvordan uhellet oppsto, som du hevder samsvarer bedre med bilenes skadeomfang.

Forsikringsforetaket til motparten mener derimot at innholdet i skissen ikke er sannsynliggjort, og bemerker at det på denne er påtegnet feil ved at du har skissert at motpartens bil skulle videre rundt i rundkjøringen, mens han ut fra egen forklaring skulle rett frem.

Som nevnt vil opplysninger fremlagt senere i saken som står i strid med det partene har undertegnet i felles skademelding ikke ilegges nevneverdig betydning, med mindre det støttes av andre bevis som f.eks. utenforstående vitner, fagkyndiguttalelser og tekniske bevis.

Du har fremlagt saken for din far som har lang fartstid i politiet. Han har sett på bilskadene, vært på befarings- og lest skademeldingene, og finner ikke at fellessignert skisse gir noen mening i forhold til hvor kollisjonen skjedde i rundkjøringen. Til dette bemerker sekretariatet at han ikke observert sammenstøtet, og at forklaringen ikke kan ilegges noen avgjørende vekt all tid han har en direkte relasjon til deg, jf. bl.a. FinKN 2021-331. Du har oppnevnt et uhildet vitne på skademeldingen. Slik sekretariatet forstår saken, har foretaket vært i kontakt med vint, som på telefon kunne bekrefte å ikke ha sett hele situasjonen, og derfor ikke ønske om å avgi forklaring.

Du påpeker at din bil ble klippet ned ved midtrabatten på vei gjennom rundkjøringen, og at bildebevis, treffpunktet og stedet i rundkjøringen uhellet oppsto motbeviser skissen i fellessignert skademelding.

Sekretariatet har fått fremlagt bilder som viser at din bil fikk skade på støtfanger, bakskjerm og venstre bakhjul, mens motparten fikk skadet støtfanger, panser og høyre frontlykt. Som nevnt har vi ikke fagkyndig kompetanse, og kan ikke ut fra bilder av skadeomfang anslå partenes hastighet eller bilenes posisjoner i rundkjøringen.

Treffpunktet mellom bilene kan imidlertid gi en indikasjon på at din bil var kommet lengre inn i rundkjøringen enn hva som antydes i felles skisse, som forespeiler en frontkollisjon mellom kjøretøyene. Dette samsvarer også med det partene har oppgitt i fellessignert skademelding, jf. pkt. 10 og 11. Likevel finner ikke sekretariatet at dette endrer det faktum at sammenstøtet inntraff etter at motparten hadde passert senteret i anlegget, dvs. på et tidspunkt hvor kjøretøyet hadde tilbakelagt en lengre distanse i rundkjøringen enn din bil. Sett i sammenheng med at det ikke er dokumentert at motparten holdt for høy fart inn i rundkjøringen, vil felles skademelding følgelig tas til inntekt for at motparten passerte vikelinjen først, og at uhellet oppsto i forbindelse med din innkjøring i rundkjøringen.

Til støtte for dette kan det vises til tidligere siterte FinKN 2021-883. Det oppsto kollisjon mellom klagers og motpartens bil i en rundkjøring, der motparten kom kjørende inn i rundkjøringen fra klagers venstre side. Felles skisse viste at motpartens bil var inne i rundkjøringen før klagers bil, og at sammenstøtet skjedde i forbindelse med klagers innkjøring i rundkjøringen. Forsikringsforetaket erkjente 100 % ansvar på klagers vegne under henvisning til brudd på vikeplikt for trafikk i rundkjøringen. Klager mente at hun ikke hadde vikeplikt for motparten, og at sammenstøtet skjedde som følge av at motparten kjørte uaktsomt og med for høy hastighet. Nemnda kom til at klager var ansvarlig for kollisjonen. Fra nemdas avgjørelse hitsettes:

Partene har levert felles undertegnet skademelding uten avkrysninger. Felles skisse inneholder to tegninger. Den ene viser motpartens bil inne i rundkjøringen og klagers bil på vei inn i rundkjøringen. På denne tegningen fremstår kollisjonen som en front mot front kollisjon. Tegningen på siden viser derimot at treffpunktet er foran på motpartens bil og bak på klagers bil. Motparten har videre fremlagt en skisse som viser at motpartens bil var inne i rundkjøringen og kjørte inn i klagers bil bak da klager kjørte inn i rundkjøringen. Nemnda forstår dette slik at kollisjonen skjedde idet klager var kommet inn i rundkjøringen, og at motparten på dette tidspunktet lå inne i rundkjøringen.

Klager anfører at hun var inne i rundkjøringen først og har lagt frem beregninger og skisse for å støtte dette. Nemnda kan imidlertid ikke se at dette er tilstrekkelig til å dokumentere at den felles skissen er gal. Nemnda må derfor legge til grunn at sammenstøtet skjedde i forbindelse med klagers innkjøring i rundkjøringen

...

Ut fra dette hadde klager vikeplikt for motparten, jf. trafikkreglene § 7 nr. 1.

Nemnda forstår klager slik at hun mener at hun var kommet såpass langt gjennom rundkjøringen at vikeplikten ved innkjøringen var tilbakelagt.

...

Klager har fremlagt et flyfoto som viser at klagers bil hadde tilbakelagt 11,94 meter distanse fra vikelinjen til kollisjonspunktet. Flyfotoet viser også at fronten på klagers bil ikke hadde passert midtlinjen i første veiarm. Dette tilsier at vikeplikten ikke var opphørt. Nemnda har ikke grunnlag for å avgjøre bilenes plassering basert på skadene ved kollisjonen.

Ut fra dette foreligger det ansvarsgrunnlag for klager ...

Etter dette finner vi at det ikke foreligger tilstrekkelige holdepunkter for å fravike det partene har oppgitt på skissen i den fellessignerte skademeldingen. Vi må derfor legge til grunn at motparten passerte vikelinjen først, og at sammenstøtet oppsto da ditt kjøretøy var på vei inn i rundkjøringen hvor du hadde vikeplikt for motparten, jf. trafikkreglene § 7 nr. 1. Det foreligger derfor ansvarsgrunnlag for deg etter bal. § 8 første avsnitt bokstav c.

Etter dette finner sekretariatet at foretakets standpunkt er korrekt. Vi ser derfor ikke grunn til å ta saken nærmere opp med foretaket.

Du hevder at den andre parten ikke har vært aktsom i forbindelse med hendelsen. Det anføres at motparten kjørte ganske fort, at han i egen skademelding oppga å ha blitt distraheret av bil C, samt erkjent å ha vært småstresset i situasjonen.

Dersom det kan godtgjøres at årsaken til skaden er at motparten har forårsaket uhellet, helt eller delvis, vil forsikringsforetaket til den andre part være ansvarlig etter § 8 annet ledd. Et eventuelt ansvar for motpart må imidlertid påklages ovenfor den andre parts forsikringsforetak. Ditt eget forsikringsforetak har ikke anledning til å påtvinge motparten eller dens foretak en ansvarserkjennelse og heller ingen plikt til å bistå deg med å forfølge et slikt krav og eventuelt forskuttere utbetaling fra motpartens forsikringsforetak. Dette er blant annet slått fast i nemdsavgjørelse FinKN 2021-136.

Dette innebærer at dersom du ønsker at vi skal vurdere om motpartens foretak er ansvarlig for skadene på din bil, må du sende inn en ny klage på dette foretaket.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).